

Foto: Bengt Ekberg, SVA

Betesfeber hos idisslare

Betesfeber hos nötkreatur och får orsakas av bakterien *Anaplasma phagocytophilum* (tidigare *Ehrlichia phagocytophilum*). Den överförs med fästingar och orsakar hög feber hos betesgående djur. Sjukdomen förekommer oftast hos nötkreatur men även hos får, t.ex. på Gotland.

INKUBATIONSTID

Ca 4-14 dagar efter fästingbett.

PATOGENES

Bakterien infekterar leukocyter där de förökas. Cellerna går sönder och bakterien sprids till nya leukocyter.

SYMPTOM

Nedsatt allmäntillstånd, hög feber, minskad mjölkproduktion, hög andningsfrekvens, leukopeni. I vissa fall hosta, minskad kroppsvikt, rörelsestörningar, abort, försämrad spermie-kvalitet, sekundärinfektioner (pneumonier).

SMITTVÄGAR

All spridning sker via fästingar, vilka tidigare infekterats då de sugit blod från infekterade djur. Reservoir är bl.a. vilda idisslare, nöt, getter, får. Häst och hund kan sannolikt vara bärare. De kan också insjukna efter infekterande fästingbett.

BEHANDLING OCH PROFYLAX

Ställa in sjuka djur.

Systemisk behandling med oxytetracyclin (bäst effekt i tidigt stadium). Sekundärinfektioner behandlas med anpassad terapi. Undvik beten med mycket fästingar/behandla djuren mot fästingar.

Vaccin finns ej. Immunitet utvecklas vanligen efter 1-2 infektionsomgångar men är relativt kortvarig (flera månader).

Sjukdomen är inte anmälningspliktig och är ingen zoonos.

PROVTAGNING

Blodprov (utan tillsats) för analys av antikroppar mot *Anaplasma phagocytophilum*.

Vill man låta analysera parprov anger man det på remissen då första provet sänds in. Alternativt kan man frysa in första provet och sända båda på en gång.

Blodprov (med EDTA) för direkt påvisande av bakterien med PCR. Den hittas dock i blodet bara under en kort period av sjukdomen. Ett negativt prov utesluter alltså inte att djuret är smittat.

ENHET FÖR BAKTERIOLOGI

besök. Ulls väg 2B **post.** 751 89 Uppsala

telefon. 018 67 40 00 **fax.** 018-30 91 62

e-post. sva@sva.se **webb.** www.sva.se

STATENS
VETERINÄRMEDICINSKA
ANSTALT